

Zákon o prístupnosti výrobkov a služieb

Peter Teplický

- viac ako 10 rokov sa venujem prístupnosti webových stránok a mobilných aplikácií pre ľudí so zdravotným postihnutím na ÚNSS
- špecialista na webovú prístupnosť (WAS) — certifikát od IAAP
- organizujem konferencie **Prístupne** — propagácia myšlienky, že digitálny svet má byť prístupný pre všetkých
- vediem CETIS — Centrum technických a informačných služieb na ÚNSS

Úvod do problematiky

- Čo je to digitálna prístupnosť a pre koho je dôležitá
- Zákon o prístupnosti výrobkov a služieb je navrhnutý tak, aby zabezpečil **rovnaký prístup k výrobkom a službám pre všetkých používateľov**, vrátane osôb so zdravotným postihnutím.

Čo všetko patrí pod digitálnu prístupnosť?

- Webové stránky
- Mobilné aplikácie
- Elektronické dokumenty — PDF, DOCX
- Emailové správy — newslette, automatické emailové správy
- Príspevky na sociálnych sieťach
- Bankomaty
- Digitálne informačné stánky/kiosky
- Samoobslužné systémy na vydávanie poradových čísiel

Pre koho sú určené prístupné digitálne produkty?

Ľudia so zrakovým postihnutím: Potrebujú mať možnosť ovládať webovú stránku pomocou klávesnice, kontrastný text voči podkladu.

Ľudia so sluchovým postihnutím: Využívajú titulky a textové prepisy podcastov a videí.

Ľudia s motorickým postihnutím: Môžu potrebovať jednoduché ovládanie pomocou klávesnice alebo klávesnici podobnému zariadeniu.

Pre koho sú určené prístupné digitálne produkty?

Ľudia s kognitívnymi poruchami: Ocenia jasný, jednoduchý a prehľadný dizajn a obsah.

Starší ľudia: Pomôcť im môžu sprístupnenia u všetkých predošlých skupín a ich kombinácia.

Dočasne znevýhodnení ľudia: Ak má niekto zlomenú ruku, alebo dočasne prišiel o zrak či sluch, pomôžu mu sprístupnenia potrebné u ostatných skupín.

Asistenčné technológie

Aby mohli ľudia so zdravotným postihnutím používať digitálne služby a produkty a získavať z nich informácie, používajú **asistenčné technológie**.

Asistenčné technológie pre nevidiacich používateľov

Nevidiaci používatelia:

- čítače obrazoviek pre Windows — [NVDA](#), [JAWS](#), Moderátor
- čítač obrazovky pre MacOS - VoiceOver
- čítače obrazoviek pre mobilné operačné systémy — TalkBack (Android), VoiceOver (iOS)

Asistenčné technológie pre slabozrakých používateľov

Slabozrakí používatelia:

- zväčšovače obrazoviek pre Windows: [ZoomText](#), [Magnifier](#), Zväčšovacie sklo
- zväčšovač obrazovky pre MacOS: Zväčšiť
- zväčšovače obrazoviek pre mobilné operačné systémy: Priblíženie (Android), Zväčšovanie (iOS)

Asistenčné technológie pre ľudí so sluchovým postihnutím

- **slúchadlá s vysokým zosilnením zvuku** — napr. s možnosťou nastavenia frekvencií.
- **sluchové aparáty (naslúchadlá)** — digitálne zariadenia zosilňujúce zvuky z okolia.
- **kochleárne implantáty** — chirurgicky implantované zariadenia pre ťažko nedoslýchavých alebo nepočujúcich.

Asistenčné technológie pre ľudí s motorickým postihnutím

- **klávesnica:** pohyb po webovej stránke len prostredníctvom klávesnice bez počítačovej myši
- **prispôsobené klávesnice:** klávesnice s veľkými klávesmi; klávesnica s programovateľnými tlačidlami
- **ovládanie hlasom:** ovládanie počítača a písanie textu hlasom
- **ovládanie pohybom očí alebo hlavou:** eye-tracking zariadenia, head-tracking kamery

Asistenčné technológie pre ľudí s motorickým postihnutím — Eye-tracking zariadenie

Asistenčné technológie pre ľudí s kognitívnym postihnutím

- **softvér na čítanie a písanie (pri dyslexii):** [Grammarly](#), [Ghotit](#), [Read&Write](#)

Zákon č. 351/2022 Z. z. — základné informácie

Zákon o prístupnosti výrobkov a služieb prijatý s cieľom odstrániť bariéry v prístupe k digitálnym produktom a službám a zabezpečiť, aby boli inkluzívne pre všetkých používateľov. Medzi hlavné ciele patrí:

- Zlepšenie prístupu k digitálnym službám a produktom pre ľudí so zdravotným postihnutím.
- Odstránenie rozdielov v rámci jednotlivých členských štátov EÚ a zabezpečenie jednotných štandardov prístupnosti.
- Zvýšenie konkurenčnej výhody firiem, ktoré implementujú prístupnosť do svojich produktov a služieb.

Zákon č. 351/2022 Z. z. — základné informácie

- Stanovuje, aby boli digitálne služby prístupné aj pre osoby so zdravotným postihnutím
- **Účinnosť od 28. júna 2025** — povinné uplatňovanie pre väčšinu digitálnych služieb
- Týka sa organizácií a spoločností, ktoré poskytujú digitálne služby:
 - Online obchody (eshopy) a digitálne platobné služby.
 - Online služby poskytované aj za inú formu úhrady než peňažnú — napr. získavanie dát o zákazníkoch.
 - Bankové a finančné služby — leasing, poisťovanie, investície, atď.
 - Elektronické knihy a digitálne publikácie.
 - Digitálne služby poskytované v rámci leteckej, autobusovej, železničnej a vodnej osobnej dopravy.

Čo všetko je potrebné mať prístupné?

- **Webové sídla a mobilné aplikácie.**
- **Online platobné služby a zákaznícke portály.**
- **Elektronické dokumenty** (zmluvy, faktúry, výpisy) — PDF, DOCX, atď.
- **Samooobslužné terminály, kiosky.**
- **Emailové správy** — automatické emailové správy, newsletter.

Výnimky zo zákona

- Mikropodniky — menej ako 10 zamestnancov; ročný obrat alebo bilančná suma nepresahujúca 2 milióny eur
- **Neprimeraná záťaž**
- **Zásadná zmena poskytovanej služby** — ak sa zmení základná povaha služby

Na aký obsah sa zákon nevzťahuje

- nevytvorený alebo nefinancovaný poskytovateľom služby (napr. komentáre pod článkom v blogu),
- vopred zaznamenané médiá založené na čase uverejnené pred 28. júnom 2025,
- súbory uverejnené pred 28. júnom 2025,
- webové sídla a mobilné aplikácie, ktoré sa považujú za archívy, ak obsahujú len obsah, ktorý nie je aktualizovaný alebo editovaný po 28. júni 2025.

Čo je potrebné dodržať?

- [WCAG 2.1 \(sk\)](#) — (Web Content Accessibility Guidelines — Pravidlá prístupnosti webového obsahu)
- [Slovenská technická norma — STN EN 301 549 Požiadavky na prístupnosť produktov a služieb IKT v 3.2.1, PDF, 2,17MB](#)

Príklady pravidiel prístupnosti

- dodržanie dostatočného kontrastu textu a pozadia
- možnosť ovládania webovej stránky len prostredníctvom klávesnice
- textový popis netextových prvkov
- titulky pre video a textový prepis pre zvukové súbory
- menovky formulárových polí prístupné pre čítač obrazovky
- správne definovaný jazyk webstránky
- konzistentná identifikácia prvkov na webe
- informovanie prostredníctvom čítača obrazovky o dynamických zmenách na webstránke

Postihy za nesplnenie zákonných požiadaviek

- Kontroluje — Slovenská obchodná inšpekcia (SOI)
- Sankcie a pokuty od 200€ až do výšky 30000€.

Aký je ďalší postup?

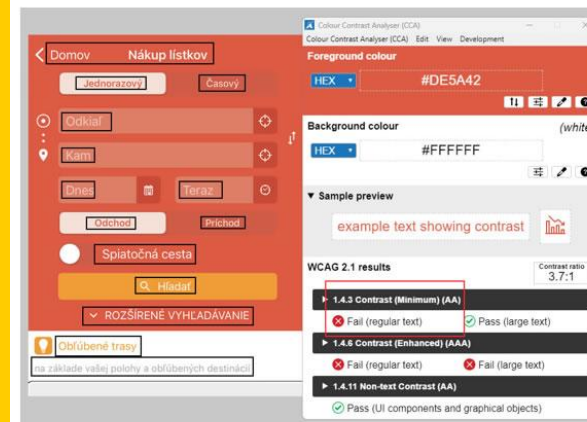
- **Zistenie stavu prístupnosti vašich digitálnych produktov** — [audity prístupnosti](#) webových stránok, mobilných aplikácií, elektronických dokumentov, emailových správ
- Na základe auditov prístupnosti — **sprístupnenie digitálnych produktov**
- **Nastavenia procesov v oblasti digitálnej prístupnosti** vo firme — pravidelné kontroly a aktualizácie, aby digitálna prístupnosť nebola porušovaná, ale zlepšovaná

Ako vyzerá audit prístupnosti

- Názov porušenia
- Ktoré kritérium bolo porušené
- Názov obrazovky
- Screenshot s vyznačenými porušeniami
- Popis porušenia
- Prečo a pre koho je dané porušenie problém
- Odporúčané riešenie

Nedostatočný kontrast textu a pozadia [1.4.3 Kontrast (minimálny)]

Obrazovka: Nákup lístkov

Popis: Farba označeného textu nie je v dostatočnom kontraste k farbe príslušného pozadia.

Prečo je to problém: Niektorí slabozrakí, farboslepí a starší používatelia nemusia rozpoznať text na pozadí.

Odporúčané riešenie: Je potrebné kontrast textu voči pozadiu zvýšiť. Na kontrolu kontrastu môžete použiť nástroj Colour Contrast Analyzer - <https://www.tpgi.com/color-contrast-checker/>.

Pravidlá pre tvorbu auditov prístupnosti

- Jasné a zrozumiteľné zdokumentovanie porušenia pravidiel prístupnosti
- Opakujúce sa obrazovky / porušenia v samostatnom dokumente
- Snaha o poskytnutie konkrétneho riešenia porušeného pravidla prístupnosti —
to sa týka najmä webových aplikácií

firma založená **Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska** za účelom poskytovania služieb v oblasti **digitálnej prístupnosti**

VÚB BANKA

Národné centrum
zdravotníckych informácií

BRATISLAVA

Aké služby ponúkame?

- audit prístupnosti webových sídiel
- audit prístupnosti mobilných aplikácií
- audit prístupnosti a sprístupnenie elektronických dokumentov — PDF, DOCX
- konzultácie a školenia

Ďakujem za pozornosť

Kontakt

prístupne s.r.o.

Peter Teplický

teplicky@pristupne.sk

0915962377